

કહેવલો

- ➔ અગ્નિને ઊંધઈ ન લાગે - કમનસીબ વ્યક્તિને ન હોય ત્યાંથી મુસીબત આવે.
- ➔ આપ સમાન બળ નહીં, મેઘ સમાન જળ નહિ- આવડત, પુરુષાર્થ, ખંત, કુનેહ અને ધીરજ જેવા ગુણો એ આપણું આપબળ છે.
- ➔ સો દહાડા સાસુના એક દહાડો વહૂનો - ત્રાસ અને સિતમનો બદલો લેવાની તક એક વખત મળે છે.
- ➔ આપ ભલા તો જગ ભલા - આપણે સારા તો સામેની વ્યક્તિ પણ સારી રોતે વર્તે
- ➔ આભ ફટયા પછી થીગડા ક્યાં દે - ચારે તરફ આફતો આવી હોય ત્યારે તેને નિવારવાના ઉપાયો વ્યર્થ જ ન્નય છે.
- ➔ આગ લાગે ત્યારે કૂવો ખોદવાથી શું ? - મુશ્કેલી આવે ત્યારે તેનો ઉપાય શોધવા બેસવાથી અર્થ ન સરે.
- ➔ વાડ થઈને ચીભડા ગળે - રક્ષક જ ભક્ષક બને.
- ➔ સો આંધળામાં કાણો રાજ - સાવ ન હોય તેના કરતાં થોડું હોવું પણ સારું
- ➔ સુરત સોનાની મૂરત - સુરત શહેર સમૃદ્ધ શહેર છે.
- ➔ ખાળે ડુચાને દરવાજા ઉઘાડા - પૂરતા પ્રમાણમાં સાવચેતી ન હોય અને ખોટો સાવચેતીનો દેખાવ કરે.
- ➔ અણી ચૂક્યો સો વરસ જીવે - કટોકટીમાંથી પાર ઉતરી જવું તે જ ઉત્તમ છે.
- ➔ વાઢ કાન ને આવ્ય સાન - અનુભવે બધું સમજાય.
- ➔ ઉતાવળે આંબા ન પાકે - ઉતાવળથી સારું કામ થાય નહીં.
- ➔ મન હોય તો માળવે જવાય - ઈચ્છા શક્તિથી કંઈ પણ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે.
- ➔ આંખનું આંજણ ગાલે ઘસ્યું - અજ્ઞાનવશ અયોગ્ય પ્રવૃત્તિ થઈ.
- ➔ એક સાંઘે ત્યારે તેર તૂટે - એક કામ કરવા જતાં બીજા દસ કામ બગડે.
- ➔ સેવા કરે તો મેવા મળે - જે બીજાનું ભલું કરે તેને અવશ્ય સારું ફળ મળે.
- ➔ પારકી માં જ કાન વિધે - લોહીનો સંબંધ ન હોય તેવી વ્યક્તિ જ કઠિન છતાં ઉત્તમ કેળવણી આપી શકે.
- ➔ ઊગતા સુરજ ને સૌ નામે - સત્તાને સૌ આધીન બનવા ન્નય.
- ➔ આપણે વેત નમીએ તો કોઈ હાથ નમે - થોડું માન આપીએ તો સામેથી વધુ માન મળે.
- ➔ આંખમાં અમી તેને દુનિયા સામિ - જે સંબંધ સારો રાખે તે વ્યવહાર સારો જાળવી શકે.
- ➔ બાંધી મુઠ્ઠી લાખની - જ્યાં સુધી ઘરની વાત બહાર ન્નય નહીં ત્યાં સુધી આબરૂ સચવાય.

- ➔ દયા ડાકણ ને ખાય – દયા કરવા જતાં આફત વહોરવી પડે.
- ➔ ખાલી ચણો વાગે ઘણો – જેનામાં ઓછી આવડત હોય તે વધુ બતાવવાનો દેખાવ કરે.
- ➔ બે હાથ વિના તાળી ન પડે – એકતામાં જ કાર્ય સફળ બને છે.
- ➔ બોડીને તાં વળી કાંહકી કેવી? – જેની પાસે ખાવાનું ન હોય એવા ગરીબ પાસે સાધન ક્યાંથી હોય?
- ➔ સુરતનું જમણને કાશીનું મરણ – કાશીમાં નીપજેલ મરણ સ્વર્ગ આપે છે, તેમ સુરતમાં જમણ સ્વર્ગ સમું સુખ આપે છે.
- ➔ લાલો લાભ વગર લોટે નહીં – લાભ થાય તો જ અમુક કાર્ય કરવા તૈયાર થવું.
- ➔ ઘર ફૂટેય ઘર જાય – ઘરની વ્યક્તિઓમાં કુસંપ થાય તો ઘરનાં બધાને નુકશાન પહોંચે.
- ➔ દુકાળમાં અધિક માસ – મુશ્કેલીમાં વધારો થવો
- ➔ સાઠી બૂદ્ધિ નાઠી – ઘરડાં થાય તેમ મતિ જાય
- ➔ કડવું ઓસડ માં જ થાય – કડવી શિખામણ વહાલેશરી જ આપે.
- ➔ જર, જમીનને જોરુ ત્રણેય કબજિયાના છોરું – પૈસો, જમીન અને સ્ત્રી ઝઘડાનું કારણ બને છે.
- ➔ ગજ વગરનું ગધેડું ને વિરમગામનું ભાડું – તાકાત બહારનું કોઈ કામ કરવું
- ➔ ઈશ્વરની લાકડીને અવાજ નથી – ઈશ્વર શિક્ષા કરે ત્યારે ખ્યાલ આવતો નથી.
- ➔ નામ મોટા ને દર્શન ખોટા – બહારથી પ્રતિષ્ઠિત પણ અંદરથી દોષોથી ભરેલું.
- ➔ ઘરમ કરતા ઘાડ પડી – સારું કરવા જતાં નુકશાન થવું
- ➔ સો મરજો પણ સૌના પાલનહાર ન મરજો – ગરીબ અને દૂઃખી માણસોની સેવા કરનાર લાંબુ જીવજો.
- ➔ વાવે તેવું લણે – માણસ જેવું કર્મ કરે તેવું ફળ પ્રાપ્ત કરે.
- ➔ હાથના કર્યા હૈયે વાગ્યા – કર્યું તેવું પામ્યા
- ➔ પગ જોઈને પછેડી તણાય – આવક મુજબ ખર્ચ કરવો જોઈએ.
- ➔ જમવામાં જગલોને ફૂટવામાં ભગલો – મહેનત બીજું કરે અને ફળ પણ બીજા કોઈ મેળવે.
- ➔ ખોદે ડુંગર ને ભોગવે ભોરિંગ – એકનું કર્યું બીજા ભોગવે.
- ➔ ખાડો ખોદે તે પડે – ખોટા કામો કરનારને તેનું ખરાબ ફળ મળે.
- ➔ સોનાની થાળીને લોઢાની મેખ – અનેક સદગુણો એક અવગુણથી નાંખા પડે છે.
- ➔ દૂધનાં દાઝયા છાશ ફૂંકી ફૂંકીને પીએ – કોઈ કાર્યમાં મળેલ નિષ્ફળતાથી ગમે તેવી નાની બાબતમાં પણ જોઈ તપસીને આગળ વધવું.

- ➔ પાણીમાં રહેવું ને મગર સાથે વેર રાખવું - જેના હાથ નીચે રહેતા હોઈ તેની સાથે વેર બાંધવું ઠીક નહિ.
- ➔ જીવતો નર ભદ્ર પામે - જીવતો માણસ ગમે ત્યારે સુખ પ્રાપ્ત કરે છે.
- ➔ પાઘડી નો વળ છેડે - કામના પરિણામથી જ કામ પરખાય.
- ➔ સૂડી વચ્ચે સોપારી - ધર્મસંકટ આવવું
- ➔ ઘેર ઘેર માટીના ચૂલા- કોઈ કુટુંબ તકરાર વગરનું ન હોય.
- ➔ ચમડી તૂટે પણ દમડી ના છૂટે - અત્યંત લોભી હોય તેવી વ્યક્તિ પોતાને ગમે તેટલું નુકશાન થાય તો પણ પૈસા ખર્ચવા તૈયાર થતી નથી.
- ➔ પ્રથમ ગ્રાસે મક્ષિકા - શરૂમાં વિઘ્ન નડવું.
- ➔ ઘાણીનો બળદ ઠેરનો ઠેર - પ્રગતિ કર્યા વિના, હતા ત્યાંના ત્યાં.
- ➔ સાંકડા કપાળમાં સોળ ભમરા - ગરીબનું નસીબ ગરીબ.
- ➔ વખણાયેલી ખિચડી દાંતે વળગે - ઘણી વાર વખણીએ તે જ વ્યક્તિ કે વસ્તુ ખરાબ નીવડે.
- ➔ ફરતે એકાદશી અને વચમાં ગોકુળ આઠમ - ભૂખમરાની દશા આવવી.
- ➔ બોલે તેના બોર વેચાય - કહ્યા વિના કોઈ કામ થાય નહિ.
- ➔ બાર હાથનું ચીભડું અને તેર હાથનું બી - અશક્ય વાત હોવી.
- ➔ સહિયારી સાસુને ઉકરડે મોકાણ - જે સહિયારુ છે તેની દેખભાળ કોઈ રાખતું નથી.
- ➔ બાવના બેય બગડીયા - બેય બાબુથી પસ્તાવું.
- ➔ ભાત મેલીએ પણ સાથ ન મેલીએ - ખાવાનું છોડવું પડે તો છોડવું પણ મિત્રતા દૂઃખ વેઠીને પણ નિભાવવું.
- ➔ દશેરાએ ઘોડું નો દોડવું - ખરેખર સમયે કામમાં ન આવવું
- ➔ મુખમાં રામ ઓર બગલમાં છુરી - દેખાવે સારું પણ દિલમાં કપટ હોય.
- ➔ શેરડી ભેગો એરંડો પાણી પીએ - એકની સાથે બીજુ પણ લાભ મેળવે.
- ➔ જન સેવામાં જ પ્રભુસેવા - માનવીની સેવા એ જ સાચી પ્રભુભક્તિ છે.
- ➔ રજનું ગજને વાતનું વતેસર - નાની વાતને મોટું સ્વરૂપ આપવું.
- ➔ દર્દ કરતાં દવા વધુ અનિષ્ટ - રોગ કે પીડા કરતાં તેની ઔષધિ કે તેનો ઉપચાર વધારે કષ્ટદાયક હોય છે.
- ➔ હસે તેનું ઘર વસે - આણંદમાં રહેવાથી જીવન સમૃદ્ધ બને છે.

- ➔ વિનાશકાળે વિપરીત બુદ્ધિ - આપત્તિ આવવાની હોય ત્યારે અવળું જ સુઝે છે.
- ➔ હંસ ગયાને બગલા રહ્યાં - અસલ વસ્તુ જતી રહી અને નકલી વસ્તુ રહી.
- ➔ લોભિયા વસે ત્યાં ધુતારા ભૂખ્યા ન મરે - લોભ કરનાર છેતરાય છે.
- ➔ હૈયે તેવું હોઠે - મનમાં હોય તે બહાર આવવું.
- ➔ ઉજ્જડ ગામમાં એરંડો પ્રધાન - મૂર્ખ માણસની વચ્ચે થોડું જ્ઞાન ધરાવતો માણસ મહાન પંડિત ગણાય છે.
- ➔ હોઠ સાન્ન તો ઉત્તર જાન - વાણીશક્તિ હોય તો ગમે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય.
- ➔ આડે લાકડે આડો વહેર - ખરાબ માણસ સાથે ખરાબ થવું પડે.
- ➔ જાગતાની પાડીને સૂતેલાનો પાડો - સાવચેત માણસને બીજા કરતાં વધુ લાભ થાય છે.
- ➔ રખપત તો રખપત - જાતે સાચવીએ એતલી જ આબરૂ સચવાય
- ➔ મોર વગડામાં નચ્યો કોને જાણ્યો? - સાચી સાબિતીનો અભાવ હોય છે.
- ➔ ભાણે આવ્યું તે જમવું ને કરમે આવ્યું તે વેઠવું - પ્રારબ્ધ પ્રમાણે સુખ દુઃખ વેઠવા જ પડે
- ➔ ભૂતનું ઠેકાણું આંબલી - જેવો માણસ તેવો વાસ
- ➔ મહાદેવના ગુણ પૂજારી જાણે - જે જેના સંપર્કમાં રહેતું હોય તે તેના ગુણ વિશેષ જાણે.
- ➔ ભૂખ્યો સિંહ તરણું ન ખાય - દુઃખને પ્રસંગે પણ સ્વમાની માણસ પોતાની ટેક ન ભૂલે.
- ➔ ખેપ હાર્યા કંઈ ભાવ નથી હાર્યા - એકવાર નિષ્ફળતા મળતા નિરાશ ન થતાં પુરુષાર્થ ચાલુ રાખો.
- ➔ નાક નીચું અને પેટ ઊંચું - બીજાની ખુશામત કરીને પેટ ભરવું.
- ➔ છાશ મીઠી પણ કંઈ દૂધ કહેવાય? - ખરાબ કૃત્યો વધારો તેટલા વધે.
- ➔ ચિંતા કરતાં ચિતા ભળી - ચિંતા મરણ કરતાંય ભૂડી
- ➔ ગરથ ગાઠે ને વિધા પાઠે - હાથમાં હોય તે ખરું કે ખપનું હોવું.
- ➔ અક્કર્મીનો પડિયો કાણો - કમનસીબને દુઃખ ને દુઃખ જ હોય
- ➔ અન્ન તેવા ઓડકાર - સહકાર તેવું વર્તન
- ➔ અણી ચૂક્યો સો વરસ જીવે - એક વાર ઉગરી જનારને ઝટ ઉપાધિ ન આવે.
- ➔ આપ સમાન બળ નહીં ને મેઘ સમાન જળ નહીં - જાતમહેનત સર્વશ્રેષ્ઠ છે.
- ➔ આભ ફાટ્યું ત્યાં થીગડું કયા દેવું? - દેવ રૂઠીયાનો, ખૂબ બગડી ગયેલા કામનો, કે પાર વગરના દુઃખનો ઈલાજ હોતો નથી.
- ➔ ઉજળું તેટલું દૂધ નહીં - બાહ્ય દેખાવથી છેતરાવું નહીં.

- ➔ ઉતર્યો અમલ કોડીનો - સત્તાધીશો સ્થાન ગુમાવ્યા પછી માન ન આપી શકે.
- ➔ ઊંને પાણીએ ઘર ન બળે - કઠણ કામ કરવા વિશેષ શક્તિ જોઈએ.
- ➔ ઊંચે આભ નીચે ઘરતી - કઈ આધાર નહી
- ➔ ઊંટે કર્યા ઢેકા તો માણસે કર્યા કાઠકા - એક અમુક મુશ્કેલી ઊભી કરે, તો બીજું એનો એવો જ ઉપાય વિચારે.
- ➔ એક નત્રો સો દુઃખને હણે - એક વાર ઘસીને ના પાડવાથી બધી મુસીબતો દૂર થાય.
- ➔ એક પંથ ને દો કાજ - એક કામ કરતાં બે કામ થાય.
- ➔ એક મરણિયો સોને ભારે - મરવાને તૈયાર થયેલ માટે કશું અશક્ય નથી.
- ➔ ઓછું પાત્ર ને અદકું ભણ્યો - અધૂરો ઘડો છલકાય. અસંસ્કારી હોય ને વધુ ભણેલો હોય તે વધુ ડોળ કરે.
- ➔ કળથી થાય તે બળથી ન થાય. - બળ કરતાં બુદ્ધિ ચડે.
- ➔ કામ કર્યું તેણે કામણ કર્યા - કામ કરનાર સૌને પ્રિય લાગે
- ➔ કામ કામને શીખવે - ન આવડતી વસ્તુ પણ ધીરજથી હાથમાં લેવાથી અવડાવવા માટે.
- ➔ કાળ જાય ને કહેણી રહે. - તક કે અવસરે તે પ્રમાણે ન વર્તીએ તો તે શોભે નહીં ને પાછળથી સંભાળવવું કાયમ રહે.
- ➔ કુંભાર કરતાં ગઘેડા ડાહ્યા - શેઠ કરતાં ગુમાસ્તા વધ્યા.
- ➔ કોલસાની દલાલીમાં હાથ કાળા - દુર્જન સાથે કામ પાડવાથી કલંક લાગે છે.
- ➔ ખાખરાની ખિસકોલી સાકરનો સ્વાદ શું જાણે ? - કઈ અનુભવ હોય નહીં ને અનુભવીનો ડોળ કરે તે ખોટો.
- ➔ ખાળે ડૂચા ને દરવાજા મોકળા - એક પૈસાની ચિંગુસાઈ કરવી ને રૂપિયો વાપરતાં સહેજ પણ ન અચકાવું.
- ➔ ખોટો રૂપિયો વધારે ચળકે - ઓછો જ્ઞાની ભારે જ્ઞાની હોવાનો દેખાવ કરે.
- ➔ ગરજ સરી એટલે વૈદ વેરી - સ્વાર્થ પૂરો થતાં સબંધ છૂટે.
- ➔ ગામમાં પેસવાના સાંસા ને પટેલને ત્યાં ઉના પાણી - શેખચઢી જેવા વિચારો કરવા નકામા.
- ➔ ઘર ફૂટયે ઘર જાય - અંદર અંદર મતભેદ પડતાં શત્રુ ફાવે.
- ➔ ઘરની મરઘી દાળ બરાબર - ઘરની વસ્તુઓની કોઈ કદર કરતું નથી.
- ➔ ઘરનો જોગી જોગટો - પારકું તેટલું સારું ને પોતાનું તે ખરાબ.

- ➔ ઘાણીનો બળદ ઠેરનો ઠેર - ગોળગોળ ફેર તે પ્રગતિ કર્યા વિના હોય ત્યાં જ રહે.
- ➔ ઘેરઘેર માટીના ચૂલા - કોઈ કુટુંબ તકરાર વિહોણું ન હોય.
- ➔ ચડ જા બેટા શૂળી પર - વહાલ દેખાડીને કાસળ કાઢવું.
- ➔ ચમડી તૂટે પણ દમડી ન છૂટે - દુઃખ સહન કરે પણ ધન ન વાપરે.
- ➔ ચોર કોટવાળને દંડે - હરામી માણસ ન્યાયની વાત કરે.
- ➔ છછુંદરીના છયે સરખાં - કોઈમાં વિશેષ ગુણ નહીં.
- ➔ છાણના દેવને કપાસિયાની આંખો - યોગ્યતા મુજબ સત્કાર કરવો.
- ➔ છાશમાં માખણ જાય અને વહુ ફૂલડ કહેવાય - નુકસાન ખમવું ને મૂરખ દેખાવું.
- ➔ છાશ લેવા જવી ને દોણી શું કામ સંતાડવી - એવું કઈ ન કરવું કે જે છુપાવવું પડે.
- ➔ છીંડે ચક્યો તે ચોર - ચોરીની જગ્યાએ પકડાય તે ચોર.
- ➔ જર ચાહ્ય સો કર - પૈસાથી બધું થાય.
- ➔ જાત વિના ભાત પડે નહિ - સારાં જ સારી વસ્તુ ગ્રહણ કરે.
- ➔ જીવતો નર ભદ્રા પામે. - જીવતો નર ગમે ત્યારે પણ સુખી થાય.
- ➔ જે ગામ જવું નહિ તેની શી વાત ? - જે કામ ન કરવું તેની શી કથા?
- ➔ જેટલા ભોગ તેટલા રોગ - બહુ ભોગનું પરિણામ અનેક રોગમાં આવે.
- ➔ જે મોઢે પાન ચાવ્યા તે મોઢે કોયલા કેમ ચવાય ? - એક વાર વચન આપ્યું તે કેમ ઉથાપાય ?
- ➔ જેવી દષ્ટિ તેવી સૃષ્ટિ - જેવા પોતે તેવા બીજા.
- ➔ જેવો દેશ તેવો વેશ - રહીએ ત્યાંના રીતરિવાજ અપનાવવા.
- ➔ ટકે શેર ભાજી; ટકે શેર ખાજી - સારું નરસું સૌ સરખું.
- ➔ ડૂબતો માણસ તરણું ઝાલે - બચવું મુશ્કેલ હોય ત્યારે તુચ્છ વસ્તુ પાન સ્વીકારે.
- ➔ ઢમ ઢોલ માંહી પોલ - બહારથી સારું અંદરથી ખરાબ.
- ➔ તરત દાન ને મહાપુણ્ય - ધરમના કામમાં ઢીલ શી ?
- ➔ થઈને રહીએ તો પોતાનાં કરી લઈએ - આવડત હોય તો સૌને વશ કરી શકાય.
- ➔ દામ કરે કામ - પૈસાથી બધું થઈ શકે.
- ➔ દીવા પાછળ અંધારું - પ્રમાણિક સજ્જનનાં અમલ પછી પણ અન્યાય તેમજ જુઠનું ચલણ.
- ➔ દુઃખનું ઓસડ દહાડા - શોક દૂર કરવાનો ઉત્તમ ઈલાજ ધીરજથી સમય પસાર કરવો તે છે.

- ➔ દૂધનો દાઝ્યો છાશ પણ ફૂંકી ફૂંકીને પીએ - એકવાર કડવો અનુભવ થયા પછી ભય છોડી ત્યાં પણ ભય દેખાય.
- ➔ દોરડી બળે પણ વળ ન છોડે - ગમે તેવી મુશ્કેલીમાં પણ માણસનો અસલ સ્વભાવ ન જાય.
- ➔ ધોબીમો કૂતરો નહિ ધરનો કે નહિ ઘાટનો - બેય પક્ષને પ્રસન્ન રાખવા મથનાર નિષ્ફળ જાય.
- ➔ નગારામાં પીપૂડીનો અવાજ કયા સંભળાય ? - મોટાઓમાં નાનાઓનું કોણ સાંભળે ?
- ➔ નવરો નખોદ વાળે - કામ ધંધા વિનાનો નવરો માણસ નુકશાન કરે.
- ➔ નાચવું નહિ ત્યારે આંગણું વાંકું - કામ કરતાં આવડે નહિ ને ખોટું બહાનું બતાવવું.
- ➔ ડાંગે માર્યા પાણી જુદા ન પડે - એક લોહિયામાં ઝટ કુસંપ ન કરાવી શકાય.
- ➔ નાદાનની દોસ્તી જીવનું જોખમ - કમઅક્કલ વ્યક્તિ સાથેની મિત્રતા નુકશાનકારક છે.
- ➔ નાનો તોપણ રાઈનો દાણો - નાનો પણ શક્તિશાળી
- ➔ નેવનાં પાણી મોભે ન ચડે - અશક્ય શક્ય ન બને.
- ➔ પગ જોઈને પાથરણું તાણો - શક્તિ જોઈને કામ કરો.
- ➔ પડે તે ચડે ને ભણે તે ભૂલે - માણસ માત્ર ભૂલને પાત્ર
- ➔ પક્યો પોદળો ધૂળ ઊંચકયા વિના ન રહે - જ્યાં જાય ત્યાં લાભ શોધે.
- ➔ પહેલું સુખ જાતે નર્યા - તંદુરસ્તી એ પ્રથમ સુખ.
- ➔ પાડાને વાકે પખાલીને ડામ - એકને વાકે બીજને સજા.
- ➔ પુત્રના લક્ષણ પરણામાંથી - સાચું સ્વરૂપ શરૂવાતથી જ દેખાય.
- ➔ પૂછાતા નર પંડિત - પૂછીએ તો જાણીએ
- ➔ પેટનો બબ્બો ગામ બાળે - પોતાના દૂઃખે સૌને દૂઃખમાં નાખે.
- ➔ પ્રાણ અને પ્રકૃતિ સાથે જ જાય. - સ્વભાવ બદલવો મુશ્કેલ છે.
- ➔ ફેરે તે ચેરે; બાંધ્યું ભૂખે મરે - પુરુષાર્થ વિના આજસુ થઈ બેસી રહેનાર વ્યક્તિ કદી સુખી ન થાય.
- ➔ બળિયાનાં બે ભાગ - બળવાન વધુ લાભ મેળવે.
- ➔ બાપ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટા. - વસ્તુના મૂળ કારણનાં ને વસ્તુના બંનેનાં ગુણ સરવાળે તો સરખા જ હોય.
- ➔ ધર્મ માં ને કરમમાં ભાગ નથી - ધર્મ અને કર્મ માં કોઈ ભાગ ના પડાવી શકે
- ➔ ગ્રહણ ટાણે સાપ નીકળવો - મુખ્ય સમયે સમસ્યા આવવી
- ➔ સાપને ઘેર પરોણો સાપ - એક ભૂખ્યો બીજ ભૂખ્યા ને શું જમાડે?

- ➔ ઝાઝી કીડી સાપને ખાઈ જાય - સંપ અને એકતા હોય તો મોટી આપત્તિ ને પણ ઓળંગી જવાય
- ➔ સાપે છછૂંદર ગળવું - કામને પૂર્ણ કરવા જતા એવા સંજોગો થાય કે પૂર્ણ કરવા માં પણ નુકસાન અને છોડી દેવા માં પણ નુકસાન
- ➔ દૂધ પાઈને સાપ ઉછેરવો - આશ્રય આપી ને ઉપાધિ ને આમંત્રણ આપવું
- ➔ સાપ ગયા અને લીસોટા રહ્યા - દુર્જન વ્યક્તિ ના ગયા પછી પણ તેના ખરાબ કામો ના કારણે તે ખરાબ જ કહેવાય
- ➔ સાપના દરમાં હાથ નાખવો - મુશ્કેલી ને આમંત્રણ આપવું
- ➔ સંઘર્યો સાપ પણ કામ આવે - સંભાળી ને રાખેલી વસ્તુ ગમે ત્યારે કામે આવી શકે છે
- ➔ આંગળી આપતાં પહોંચે વળગવું - જરાક આવકાર આપતા પૂરું લઈ લેવું
- ➔ આંગળીથી નખ વેગળા જ રહે - પારકા કોઈ દિવસ પોતાના ન થાય
- ➔ આંગળીના વેઢે ગણાય એટલાં - આસાનીથી ગણી શકાય એટલા
- ➔ રાત ઓછી ને વેશ ઝાઝા - સમય ઓછો હોય અને કામ વધુ હોય
- ➔ રાત અને વાત નીઠાતાં નીઠે નહિ - રાત અને વાત જલ્દી ખૂટે નહિ
- ➔ રાતે બોલ્યા દિવસે ફોક - વચન નું પાલન ન કરવું
- ➔ નસીબ અવળા હોય તો ભોંયમાંથી ભાલા વાગે - નસીબ ખરાબ હોય તો ગમે ત્યાં થી પરેશાની આવી શકે છે
- ➔ નસીબ બેઠેલાનું બેઠું રહે, દોડતાનું દોડતું રહે - જેનું નસીબ કામ ના કરતું હોય તેનું નથી કરતું એનું નથી કરતું અને જેનું કરે છે તેનું નસીબ દોડતું રહે છે
- ➔ નસીબનો બળિયો - નસીબ થી બળવાન હોય
- ➔ ઝાઝા હાથ રળિયામણા - જેટલા લોકો વધુ હોય તેટલું સારું
- ➔ ડાબા હાથની વાત જમણા ને ખબર ન પડે - સારું કરેલું કાર્ય અન્ય વ્યક્તિ ને ખબર ના પડવી
- ➔ ડાબા હાથનો ખેલ - રમત જેવી વાત હોવી
- ➔ ડાબા હાથે ચીજ મુકી દેવી - વસ્તુ આડી અવળી મૂકી દેવી
- ➔ બેઉ હાથમાં લાડવા - બંને બાજુ ફાયદો હોવો
- ➔ માથે હાથ રાખવો - દયા દ્રષ્ટિ બનાવી રાખવી
- ➔ બે હાથ વિના તાળી ન પડે - જો કોઈ કાર્ય માં એકતા હોય તો તેમાં સફળતા જલ્દી પ્રાપ્ત થાય છે
- ➔ કોલસાની દલાલીમાં હાથ કાળા - દુર્જન સાથે કામ પડવાથી કલંક લાગે

- ➔ હાથનાં કર્યા હૈયે વાગ્યાં - પોતાની ભૂલનો પોતે ભોગ બનવું
- ➔ હૈયું કરતાં હાથ બાળવા સારા - બીજા પાસે કામ કરાવી પસ્તાવા કરતાં જાતે કરી લેવું સારું
- ➔ એક હાથે તાળી ન પડે - વિના સહકાર નહીં ઉદ્ધાર
- ➔ ઊંઘી ખોપરીનો માણસ - મગજ નો ફેરલો માણસ
- ➔ ડૂબતો માણસ તરણું પકડે - હતાશ થયેલી વ્યક્તિ નાની વાત ના સહારે પણ તારી જાય છે
- ➔ બે બદામનો માણસ - એક વાત પર ટકી ના રહે તેવી વ્યક્તિ
- ➔ માણસ માત્ર ભૂલને પાત્ર - માણસ થી ભૂલ થાય એ સ્વાભાવિક છે
- ➔ માણસ વહાલો નથી માણસનું કામ વહાલું છે - માણસ કરતા તેના કામ નું વધારે મહત્વ હોય છે
- ➔ એક કરતાં બે ભલા - એક કરતા બે લોકો હોય તો ફાયદો થાય
- ➔ એક કાનેથી સાંભળી બીજા કાનેથી કાઢી નાખવું - વાત ને ધ્યાન માં ના લેવી
- ➔ એક કાંકરે બે પક્ષી મારવા - એક સાથે બે કામ કરવા
- ➔ એક ઘા ને બે કટકા - તાતકાલિક પરિણામ મેળવવું
- ➔ એક ઘાએ ફૂવો ન ખોદાય - તાતકાલિક કોઈ કાર્ય ના થાય વાર લાગે
- ➔ એક પગ દૂધમાં ને એક પગ દહીંમાં - બંને બાજુ થી ફાયદો લેવો
- ➔ બાવાના બેય બગડયા - એક સાથે બે કામ કરવા અને બંને બાજુથી પસ્તાવું
- ➔ એક ચિનગારી વન બાળે - નાની એવી વાત માં થી પરિસ્થિતી ખરાબ થઈ શકે છે.
- ➔ એક મ્યાન માં બે તલવાર ન સમાય - એક સમાન વ્યક્તિ એક સ્થાને ન રહી શકે.
- ➔ એક જાળામાં સો સાપ દેખ્યા - મોટી મોટી વાતો કરવી
- ➔ સો દહાડા સાસુના તો એક દહાડો વહુનો - દરેકનો વારો કોઈ વાર આવે.
- ➔ સો માણ તલે અંધારું - અન્યાય થવો
- ➔ આભ જમીન એક કરવાં - સખત પ્રયત્ન કરવો.
- ➔ એક કરતાં બે ભલા - એકથી વધારે માણસો હોય તો અનુકૂળતા સારી રહે .
- ➔ એક તો કારેલું ને પાછું લીમડે ચઢ્યું - મૂળમાં વાંકું અને વળી બહાનું મળી જવું.
- ➔ એક પગ દૂધમાં એક પગ દહીંમાં - બંને પક્ષો સાથે સંબંધ રાખી લાભ લેવો.
- ➔ એક સાંધીએ ત્યાં તેર તૂટે - એક મુશ્કેલીથી માંડ માર્ગ કાઢીએ ત્યાં બીજી મુશ્કેલી આવી ઉભી રહે.
- ➔ એકડાં વગરનાં મીંડાં - કિસ્મત વગરનું હોવું
- ➔ એક ભવમાં બે ભવ કરવા - ધર્મભ્રષ્ટ થવું અથવા બીજા લગ્ન કરવા

- ➔ બાવાનાં બે બગડ્યા - બંને બાજુ થી પસ્તાવુ
- ➔ બેની લડાઈમાં ત્રીજો ફાવે - બે માણસ ના ઝઘડા માં ત્રીજા ને ફાયદો થાય
- ➔ એક સાંધે ત્યાં તેર તૂટે - એક મુશ્કેલી માં થી નીકળે ત્યાં બીજી મુશ્કેલી માં પડવુ
- ➔ તાંબા ની તોલડી તેર વાના માંગે - ઘરસંસાર માંડો ત્યારે ઘણી સાધનસામગ્રી જોઈએ
- ➔ ડાંગે માર્યા પાણી જુદા ન પડે - એક લોહીવાળા માં જલદી ઝઘડો ન થઈ શકે
- ➔ અન્ન તેવું મન અને પાણી તેવી વાણી હોય - જેવા ખાનપાન એવા જ બુદ્ધિવર્તન થાય
- ➔ નેવાના પાણી મોભે ના ચડે - જે વસ્તુ અશક્ય છે તે શક્ય ન બની શકે
- ➔ પથ્થર ઉપર પાણી - કોઈ વાત ની અસર ના થવી
- ➔ પાણી વલોવ્યે માખણ ન નીકળે - ખોટી મહેનત કરવાનો કોઈ અર્થ નહિ
- ➔ પાણી પહેલા પાળ બાંધી લેવી સારી - કોઈ પણ કામ કર્યા પહેલા તેની ચિંતા કરવી
- ➔ પાણીમાં થી પોરા કાઢવા - વ્યર્થ મહેનત કરવી
- ➔ ઘેર ઘેર માટીનાં ચૂલા - બધા ઘરે એક સરખી પરિસ્થિતી હોવી
- ➔ હસે તેનું ઘર વસે - આનંદમાં રહેવાથી જીવન સમૃદ્ધ બને છે
- ➔ છાશમાં માખણ જાયને ઘરનાં ગમાર ગણાય - નુકસાન ખમવું ને મુર્ખ દેખાવું
- ➔ કાયનાં ઘરમાં રહેવું ને કાંકરી મારવી - પોતાનો દોષ હોવા છતાં બીજાનો દોષ કાઢવો
- ➔ ગામમાં ઘર નહિ સીમમાં ખેતર નહિ - સાવ પૈસા વિના ની હોવી
- ➔ ગોર પરણાવી દે, ઘર ન માંડી દે - વ્યક્તિ એક વાર મદદ કરી દે દરવખતે તેના પર આધારિત ના રહેવાય
- ➔ ઘરના છોકરા ઘંટી ચાટે ને પાડોશીને આટો - પોતાના ભૂખ્યા રહે અને બહાર ના ને જમાડવા
- ➔ ઘરના ભુવા ને ઘરના ડાકલાં - બધો લાભ પોતા નો જ હોવો
- ➔ ઘર ફૂટ્યે ઘર જાય - ઘર ની વ્યક્તિ માં કુસંપ થાય તો નુકસાન ઘર માં જ થાય
- ➔ ઘરકી મુરગી દાલ બરાબર - ઘર ની વ્યક્તિ નું મહત્વ ના હોવું
- ➔ દુનિયાનો છેડો ઘર - માણસ દુનિયા માં ગમે ત્યાં ફેરે પરંતુ અંતે તો શાંતિ તો તેને ઘરે પહોંચ્યા બાદ જ મળે
- ➔ અફીણ નો જીવડો સાકરમાં ના જીવે - ખરાબ વાતવરણ માં ટેવાયેલો માણસ સારા વાતાવરણ માં ન રહી શકે
- ➔ જીવતો નર ભદ્રા પામે - જીવીએ તો જીવનું કલ્યાણ થાય.

- ➔ નાદાનની દોસ્તી ને જીવનું જોખમ - મુર્ખ સાથેની મિત્રતા નુકસાનકારક સાબિત થાય છે
- ➔ જીવ્યા કરતાં જોયું ભલું - જીવન જીવ્યા કરતા અનુભવ વધુ હોવો
- ➔ જીવતા જગતિયું કરવું - જીવતા જીવ ઈચ્છાઓ પૂર્ણ કરવી
- ➔ અણીનો ચૂક્યો સો વરસ જીવે - એકવાર બચી જાય તેનું જીવન લાખું હોય છે
- ➔ શિર સલામત તો પઘડિયાં અનેક - વ્યક્તિ જીવંત હોય તો તેને પોષણ મળી રહે છે
- ➔ કાયા કાચો કુંભ - જીવન ક્ષણભંગુર છે
- ➔ દરજીનો દીકરો જીવે ત્યાં સુધી સીવે - પોતાનો વારસાગત ધંધો વ્યક્તિ અંત સુધી ના છોડે
- ➔ મુખ માં રામ ને બગલ માં છૂરી - દેખાવે સારું પરંતુ દિલ થી કપટી હોવું
- ➔ રામ રાખે તેને કોણ ચાખે - જેની રક્ષા ભગવાન કરે તેને કંઈ ના થાય
- ➔ રામ બોલો ભાઈ રામ થઈ જવું/રામશરણ પહોંચવું - મૃત્યુ થઈ જવું
- ➔ ઊંટ મરે ત્યારે મારવાડ સામું જુએ - જેનું દિલ જ્યાં લાગેલું હોય તેનું જ સ્મરણ થાય.
- ➔ ઊંટ મૂકે આકડો ને બકરું મૂકે કાંકરો - બધા એ બધી વસ્તુ ન ખવાયા.
- ➔ ચકલી નાની ને ફડકો મોટો - ગજા બહાર ની વાત કરવી
- ➔ શિયાળ તાણે સિમ ભણી ને કૂતરું તાણે ગામ ભણી - સૌ પોતપોતાના જ લાભ જોતું હોય
- ➔ ભેંશ આગળ ભાગવત - જ્ઞાન વગર ના ને ઉપદેશ આપવો
- ➔ મોર ના ઈંડા ચીતરવા ના પડે - હોશિયાર માતા પિતા ના સંતાન માં કંઈ કહેવાપણું ના હોય
- ➔ કાગડો ચાલે મોરની ચાલ - દેખાદેખી કરવી
- ➔ કાગડા ની કોટે રતન બંધાયું - અયોગ્ય જોડી થવી
- ➔ ઘો મરવાની થાય ત્યારે અવાડે જાય - વિનાશ થવા નો હોય ત્યારે અવળી બુદ્ધિ સુજે
- ➔ રાંટી ઘોડી એ પલાણ માંડી - હલકી વસ્તુ થી કામ લેવું
- ➔ લેવા ગયો બકરી ને ખોળ આવ્યો ઊંટ - થોડું સુખ લેવા જતા મોટી પીડા આવવી
- ➔ ભસતો કૂતરો ભાગ્યે જ કરડે - મોટી મોટી વાતો કરનાર કંઈ કરી શકતા નથી
- ➔ ઝાઝી કીડીઓ સાપને તાણે - કોઈ કામ માં એકતા હોય તો અશક્ય કામ પણ શક્ય બની શકે
- ➔ કાગડો ઊજળો થાય એટલે હંસનો બને - ગમે તેટલા બાહ્ય પ્રયત્નો છતાં દુર્જન સજ્જન ન બને
- ➔ કાગના ડોળે રાહ જોવી - કોઈ વસ્તુની આતુરતાપૂર્વક રાહ જોવી
- ➔ કાગનો વાઘ કરવો - નાની વાત ને વધારી ચડાવી ને બતાવવી
- ➔ ઊડતાં પંખીને પાડવા - ધાર્યું કામ પાર પાડવામાં હોશિયાર હોવું.

- ➔ કાળા અક્ષર ભેંસ ખરાબર - અજ્ઞાનીને કશાનું મહત્ત્વ નહિ.
- ➔ પાપળી ભેગી ઈયળ બફાય - સારા ભેગું ખરાબ પણ પીસાય જાય
- ➔ મેરી બિલ્લી મુજસે મ્યાંઉં - પોતાના જ દગો કરે
- ➔ શેરને માથે સવા શેર - દુનિયામાં એકબીજાથી બળવાન વ્યક્તિ તો હોવાના જ
- ➔ સો ઉંદર મારીને બિલ્લી હજ પઢને ચલી - અનેક ખરબ કર્મો કરીને ધર્માત્મા બનવાનો દંભ કરવો.
- ➔ સિંહનાં ટોળાં ન હોય - બહાદુર માણસ એકલો જ હોય છે
- ➔ હંસ ગયા અને બગલા રહ્યા - અસલ વસ્તુ જતી રહીને નકલી વસ્તુ રહી
- ➔ અધૂરો ઘડો છલકાય ઘણો - જેની આવડત ઓછી હોય તે દેખાવો વધુ કરે
- ➔ ઉજ્જડ ગામ માં એરંડો પ્રધાન - સારી વસ્તુ ન મળતી હોય ત્યાં ખરાબ વસ્તુ પણ શ્રેષ્ઠ ગણાય છે
- ➔ ઉતાવળે આંબા ના પાકે - ઉતાવળ કરવા થી કોઈ કામ સારું થતું નથી
- ➔ ઉગતા સુરજ ને સૌ નમે - જે સતા પર હોય તેને સૌ માને
- ➔ આંખમાં અમી તેને દુનિયા સમી - જેનો સંબંધ સારો હોય તેનો વ્યવહાર પણ સારો હોય છે
- ➔ દૂર થી ડુંગર રળિયામણા - બધું દૂર થી સુંદર દેખાય નજીક જઈએ ત્યારે સાચી હકીકત જણાય
- ➔ દિવા પાછળ અંધારું - ઘર ની મુખ્ય વ્યક્તિ ના નિધન પછી ગેરલાયક વ્યક્તિ ના હાથ માં જવાબદારી આવવી
- ➔ દયા ડાકણ ને ખાય - દયા કરવા થી તકલીફ માં વધારો થવો
- ➔ દુકાળ માં અધિક માસ - મુશ્કેલી માં મુશ્કેલી આવવી
- ➔ સમો વરતે સાવધાન - વખત જોઈ વર્તન કરવું
- ➔ સમ ખાય તે સદા જૂઠો - વાત વાત માં સોગન ખાતો હોય તેવી વ્યક્તિ પર વિશ્વાસ કરાય નહિ
- ➔ અભી બોલા અબી ફોક - વચન દ્રોહી બનવું
- ➔ કામ કાર્ય તેને કામણ કર્યા - મહેનત કરે તેને ફળ અવશ્ય મળે છે
- ➔ કાંટા વિના ગુલાબ ના હોય - સુખ અને દુઃખ સાથે જ હોય
- ➔ ઘેર ઘેર માટીનાં ચૂલા - બધા ઘેરે એક સરખી પરિસ્થિતી હોવી
- ➔ સૂકા ભેગું લીલું બળે - ખરાબ વ્યક્તિ ની સંગત માં સારી વ્યક્તિ પણ બદનામ થાય
- ➔ પાકા ઘડે કાંઠા ના ચઢે - એક વાર સમય ચુક્યા પછી પરિસ્થિતિ માં બદલાવ સંભવ નથી
- ➔ પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા - શરીર સ્વસ્થ હોય તો બધું સલામત

- ➔ લક્ષ્મી ચાંદલો કરવા આવે ત્યારે કપાળ ધોવા ના જવાય - જયારે તક આવે ત્યારે તેને અવગણવી ના જોઈએ
- ➔ આડે લાકડે આડો વેહ - જેવાની સાથે તેવો જ વ્યવહાર થાય
- ➔ આપ મૂઆ વિના સ્વર્ગે ન જવાય - કામ જતે કરીએ તો જ સિદ્ધિ મળે
- ➔ આભ ફાટે ત્યારે થીંગડું ન દેવાય - પાર વગર ન દુઃખો નો કોઈ ઈલાજ હોતો નથી
- ➔ આંગળા ચાટ્યે કંઈ પેટ ન ભરાય - ખોટી કરકસર નો કોઈ અર્થ નહિ
- ➔ આગે આગે ગોરખ જાગે - કોઈ પણ વાત આગળ વધતી જાય તેમ તેનો ઉપાય મળતો જાય
- ➔ અતિની કોઈ ગતિ નહીં - કોઈપણ વાતમાં અતિશયોક્તિ બહુ સારી નહીં
- ➔ બાંધી મુઠી લાખની - રહસ્ય છુપાયેલું હોય ત્યાં સુધી જ મહત્વ ધરાવે છે
- ➔ વાત નું વતેસર કરવું - નાની વાત ને મોટું સ્વરૂપ આપવું
- ➔ ઉજ્જડ ગામ માં બાજે ઢોલ - જેમના માં સમજણશક્તિ ના હોય તેમને શિખામણ આપવા નો કોઈ મતલબ નથી હોતો
- ➔ ઓછું પાત્ર ને અદકું ભણિયો - જ્ઞાન ઓછું હોય તે દેખાવો વધારે કરે
- ➔ પોથીમાં ના રીંગણાં - માત્ર પુસ્તકિયું જ્ઞાન હોય
- ➔ મખમલ ની મોજડી માથે ના પહેરાય - જે વસ્તુ જ્યાં શોભતી હોય ત્યાં જ શોભે
- ➔ બેઠા ની ડાળ ન કપાય - પોતાનું જ અહિત ના કરાય
- ➔ આપવો દોકડો ને લેવો બોકડો - સૌ નાની વસ્તુ આપી ને મોટી વસ્તુ લેવા નો પ્રયાસ કરે
- ➔ આંગળી થી નાખ વેગળા - પારકા પોતાના ના થાય
- ➔ ઉજળું એટલું દૂધ નહિ - બાહ્ય દેખાવ થી છેતરાવું નહિ
- ➔ ભાગ્યશાળી ને ભૂત રળે - નસીબદાર ઓછી મહેનત કરે તો પણ સફળ થાય
- ➔ હાડ હસે ને લોહી તપે - આનંદ અને ગુસ્સો બંને સાથે હોવા
- ➔ હોઠ સાજા તો ઉત્તર જાજા - વાણી શક્તિ હોય તો ગમે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય
- ➔ સોંધું ભાડું ને સિદ્ધપુર ની જાત્રા - મર્યાદિત સાધનોથી સુંદર કામ થવું
- ➔ સોટી વાગે ચમચમ વિદ્યા આવે ધમધમ - સોટી થી ડરાવીએ તો વિદ્યા જલ્દી આવે
- ➔ સુરત સોનાની મુરત - સુરત શહેર સમૃદ્ધ શહેર છે
- ➔ સેવા કરે તેને મેવા મળે - જે બીજા નું ભલું કરે તેને અવશ્ય તેનું ફળ મળે છે

- ➔ સુરત નું જમણ અને કાશી નું મરણ - કાશીનું મરણ સ્વર્ગ પામે છે તેમ સુરતનું જમણ પણ સ્વર્ગ સમાન છે
- ➔ સઈ ની સાંજ ને મોચી નું વહાણું - ખોટા વાયદા કરવા
- ➔ સૂડી વચ્ચે સોપારી - ધર્મસંકટ માં પડવું
- ➔ સોનાની થાળી ને લોઢા ની મેખ - અનેક સદ્ગુણો એક અવગુણ થી ઝાંખા પડે
- ➔ સાંકડા કપાળમાં સો ભમરા - ગરીબ નું નસીબ ગરીબ
- ➔ શીંગડે ઝાલે તો ખાંડો ને પૂંછડે ઝાલે તો બાંડો - દરેક રીતે વાંકું પડવું
- ➔ આંધળા ની ગત આંધળા જાણે - જેની પર વીતે તેને જ જાણ હોય
- ➔ બોલે તેના બોર વહેચાય - પોતા ના કામ અંગે બોલતો રહે તે ફાવે
- ➔ આટો વેચી ગાજર ખાધા - મોંઘી ચીજવસ્તુ ના બદલા માં સોંધી વસ્તુ મેળવી
- ➔ અન્ન આહારે ને ધી વહેવારે લેવાય - દરેક વસ્તુ પ્રમાણસર શોભે
- ➔ ન બોલવામાં નવ ગુણ - મૌન ઉત્તમ છે
- ➔ શ્રમ વગર નું પ્રારબ્ધ લુલુ - પુરુષાર્થ આગળ પ્રારબ્ધ પાંગળું છે
- ➔ શેઠ આવ્યા તો કહે નાખો વખારે - ઘટિત સત્કાર નો અભાવ
- ➔ શીરા માટે શ્રાવક ના થવાય - નજીવા લાભ માટે ધર્મભ્રષ્ટ ન થવાય
- ➔ વિદ્યાહીન નર તે પશુ - ભણેલો હોય તે જ માણસ ગણાય
- ➔ આગે આગે ગોરખ જાગે - આગળ જતા ઉપાય મળી રહે
- ➔ આપ સમાન બાલ નહિ તે મેઘ સમાન જળ નહિ - જાત મહેનત સર્વશ્રેષ્ઠ છે
- ➔ લખતો ભૂલે ને તરતો ડૂબે - જે કામમાં પડે તેની જ ભૂલ થાય
- ➔ લીલા વનનાં સુડા ઘણા - લાભ દેખાય ત્યાં ઘણા આવે
- ➔ લુચ્યા ની પાંચશેરી ભરી - કપટ કરનાર માણસ ઘણીવાર જીતી જાય
- ➔ વગ કરે પગ - લાગવગ થી પ્રવેશ પામી શકાય
- ➔ સિદ્ધિ તેને જઈ વરે જે પરસેવે નહાય - જે મહેનત કરે તેને જ પ્રસિદ્ધિ મળે
- ➔ લોક ની લાજે કે પેટની દાજે - લાચાર પરિસ્થિતિ
- ➔ વખત ની વાત વખતે છાજે - જે કાળે જે કરવું જોઈએ તે કાળે તે કરવું
- ➔ વાંસના કબ્રિયા વન બાળે - નાની વસ્તુને મોટું કારણભૂત બનાવી મોટું રૂપ આપવું
- ➔ શઠં પ્રતિ શાક્યં - ખરાબ વ્યક્તિ સાથે ખરાબ વર્તન થવું

- ➔ નામ મોટાને દર્શન ખોટા - બહાર થી પ્રતિષ્ઠિત હોય પરંતુ અંદરથી દોષો થી ભરેલી હોય
- ➔ પગ જોઈને પછેડી તણાય - જોટલી આવક હોય તેટલો જ ખર્ચ કરાય
- ➔ પારકે ભાણે મોટો લાડુ - પોતાની વસ્તુ કરતા બીજાની વસ્તુ હમેશા સારી લાગે
- ➔ પ્રથમ ગ્રાસે મક્ષિકા - કામ ના શરૂઆત માં જ અટકળ આવવી
- ➔ બાર હાથનું ચીભડું અને તેર હાથનું બી - ના થઈ શકે તેવી વાત હોવી
- ➔ ભાત મેલીએ પણ સાથ ન મેલીએ - અન્ન છોડી શકાય પરંતુ સાથ ના છોડી શકાય
- ➔ હવેલી લેતા ગુજરાત ખોઈ - વિચાર કર્યા વગર કરેલું કાર્ય નું પરિણામ સારું નથી આવતું
- ➔ ભાંગ્યું ભાંગ્યું તોય ભરૂચ - પોતાની ખરાબ પરિસ્થિતિ માં પણ પોતાની ઈજ્જત ના ગુમાવવી
- ➔ વાવે તે લણેને ખોદે તે પડે - જે જેવું કાર્ય કરે તેવું તેને પરિણામ મળે
- ➔ મરણમાં રાજિયા ને વિવાહ માં ઘોળ - પ્રસંગ પ્રમાણે વર્તન કરવું જોઈએ
- ➔ ઝાઝી કીડીઓ સાપને તાણે - કોઈ કામ માં એકતા હોય તો અશક્ય કામ પણ શક્ય બની શકે
- ➔ આવ્યો આસો ને મેઘ નાસો - સમય ઝડપી છે
- ➔ આંધળા ખરચ નું અંતકાળે સરવૈયું - ખોટા ખર્ચ કરનાર વ્યક્તિ છેવટે દેવાદાર સાબિત થાય છે
- ➔ એકલ દોકલ ના અદ્વાબેલી - જેની કોઈ સહાય ના કરે તેની ઈશ્વર સહાય કરે છે
- ➔ દૂધના દાઝ્યા છાશ પણ ફૂંકીને પીએ - એકવાર જેને કોઈ કામમાં ખરાબ અનુભવ થઈ ગયો હોય તે સારા કામ માં પણ ધ્યાન રાખીને કાર્ય કરે
- ➔ એહું ખાય તે ચોપડ્યા ને ભરોસે - બદલામાં કંઈ મેળવવા ની લાલચ માં થતું કાર્ય
- ➔ સાપના મોઢા માં થી અમૃત ન ટપકે - ખરાબ લોકો પાસેથી સારા ની આશા ન રખાય
- ➔ કલાલની દુકાને દૂધ પણ દારૂ - બદનામ સ્થળે સાચી ચીજ પણ વગોવાય છે
- ➔ ધુમાડાને બાયકા ભર્યે દહાડો ન વળે - ખોટી મહેનત કરવાનો કંઈ અર્થ નથી
- ➔ ઊલમાંથી ચૂલ માં પડ્યાં - એક મુશ્કેલીમાં થી બીજી મુશ્કેલી માં પડવું
- ➔ કહ્યો કુંભાર ગઘેડા પર ન ચડે - કોઈના કહેવાથી જિદ્દી માણસ પણ કામ કરતો નથી
- ➔ કાગળની હોડીથી દરિયો ન તરાય - નબળા સાધનાથી કામ સફળ ન થાય
- ➔ પાંચેય આંગળી ઘીમાં ને માથું વાઢીમાં - બધી બાજુ થી ફાયદો જ હોવો
- ➔ ગરજ સરી કે વૈદ વેરી - કામ પૂરતો જ મતલબ રાખવો
- ➔ કામના કુડા વાતોના રૂડા - હરામ હાડકાનું હોવું
- ➔ ઘરડાં જ ગાડા વાળે - અનુભવી ની સલાહ

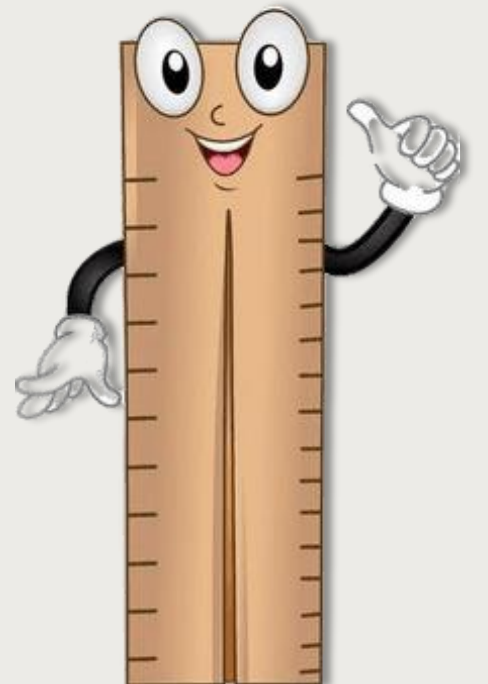
- ➔ કાળમાં કોદરા યે ભાવે - મુશ્કેલ પરિસ્થિતિમાં જે મળે તે સારું લાગે
- ➔ જેણે મૂકી લાજ, તેને નાનું સરખું રાજ - જેને શરમ મૂકી દીધી તે વ્યક્તિ ખુશ રહે છે
- ➔ ત્રાજવું કોઈની શરમ ન રાખે - ન્યાયપૂર્ણ ફેસલો તટસ્થ જ હોય
- ➔ ઠોઠ નિશાળિયાને વતરણાં ઘણાં - કામની આવડત નહિ ને ઝાઝા સાધનો રાખે
- ➔ નવરો બેઠો નખ્ખોદ વાળે - બેઠા બેઠા કામ માં વધારો કરવો
- ➔ ન મામા કરતાં કાણો મામો સારો - કઈ ના મળે એના કરતા જે મળે તે સારું
- ➔ નાણાં વગરનો નાથીયો ને નાણે નાથાલાલ - જેની પાસે પૈસા હોય તેને જ લોકો પૂછે છે
- ➔ કૂવામાં હોય તો હવાડામાં આવે - મા-બાપમાં સંસ્કાર સંતાનમાં આવે
- ➔ નાનો તો પણ રાઈનો દાણો - નાના માં નાની વસ્તુ પણ સમય આવતા કામ આવી શકે છે
- ➔ કેડે છોકરું ને ગામમાં ઢંઢેરો - પાસે હોવા છતાં બીજે શોધવા જવું
- ➔ પેટનો બાબ્યો ગામ બાળે - પોતે દુઃખી હોય તે બધાને દુઃખી કરે
- ➔ પીઠી ચોળે રંગ ન બદલાય - ગમે તેટલાં પ્રયત્નો કરવા છતાં મૂળ સ્વભાવમાં ફેરફાર થતો નથી
- ➔ પાશેરામાં પહેલી પૂણી - કાર્ય ની શરૂઆત કરવી
- ➔ પુત્રનાં લક્ષણ પારણામાં ને વહુનાં લક્ષણ બારણામાં - સંસ્કારો તો શરૂઆત થી જ દેખાઈ આવે
- ➔ અતિ લોભ તે પાપનું મૂળ - વધુ પડતું લોભ પાપ ને આમંત્રણ આપે છે
- ➔ લોભને થોભ ન હોય - લોભ કરનાર વ્યક્તિ અટકતો નથી
- ➔ લોભિયા હોય ત્યાં ઘુતારા ભૂખે ન મરે - વધુ પડતો લોભ કરનાર વ્યક્તિ ને છેતરનારા મળી જ રહે છે
- ➔ લોભે લક્ષણ જાય - વધુ પડતો લોભ કરવા થી નુકસાન થાય છે
- ➔ લાલો લાભ વિના ન લૂટે - મદદ ની પાછળ પોતાનો લાભ છુપાયેલો હોય
- ➔ રાજ કરે રાજ્ય અને પ્રજા સુખી - રાજ સારું કાર્ય કરે તો પ્રજા સુખી રહે છે
- ➔ ક્યાં રાજ ભોજ અને ક્યાં ગાંગો તેલી? - એક બીજા ની તુલના ના થઈ શકે તેવું
- ➔ જેનો રાજ વેપારી તેની પ્રજા ભિખારી - જ્યારે રાજ પ્રજા પાસે થી વેપાર કરવા માંડે ત્યાં પ્રજા ભિખારી બની જાય છે
- ➔ રાજ ને ગમી તે રાણી - જેવી જેની પસંદગી
- ➔ યથા રાજ તથા પ્રજા - જેવો રાજ તેવી પ્રજા

- ➔ રાજા કહે તે હા ને બાપ પરણે તે મા - સત્તા આગળ શાણપણ ના કરાય
- ➔ ગાય દોહી કૂતરાને પાવું - મહેનત થી મેળવેલું વેડફી નાખવું
- ➔ ગાય પાછળ વાછરડું - ગાય હોય ત્યાં વાછરડું આવે
- ➔ ગાયને સુખ તો ગર્ભને સુખ - ગાય ખાય તો તેના પેટ માં ના બચ્યા ને પણ પોષણ મળે
- ➔ ધર્મ ની ગાય ના દાંત ના જોવાય - મફત માં મળેલી વસ્તુ માં દોષ ના કઢાય
- ➔ હાથી જીવે ત્યારે લાખનો, મર્યે સવા લાખનો - જેમ સમય જાય તેમ વધુ મુલ્યવાન બનવું.
- ➔ હાથીના પેટમાં હરડે - કોઈ મહત્વ ન હોવું
- ➔ હાથી ઘોડા નો ફરક - માણસ માણસ માં અંતર હોવું
- ➔ હાથીની પાછળ કૂતરા ભસે - હાથીની પાછળ કૂતરા ભસે તેની ચિંતા હાથી ના કરે
- ➔ હાથી દરબારે ને દીકરી ઘરબારે શોભે - જે જ્યાં યોગ્ય હોય ત્યાં જ શોભે
- ➔ કીડી ને કણ ને હાથીને મણ - જેની જેવી જરૂરિયાત હોય તેને તેવું મળી જ રહે છે
- ➔ હાથી દાંત નો વેપાર - મોટો વેપાર હોવો
- ➔ હાથીનો ખરચ દરબારને પોસાય - હાથી નો ખર્ચ રાજા ને જ પોસાય
- ➔ પારકા કબ્રિયા ઉછીના ન લેવાય - બીજા ના ઝઘડા માં ના પડાય
- ➔ પારકા છોકરાને જાતિ કરવા સૌ તૈયાર હોય - બીજા ને સલાહ શિખામણ આપવા માટે લોકો હમૈશા તૈયાર હોય છે
- ➔ પારકી પીડા કોણ જાણે? - પારકા ની વ્યથા કોઈક જ જાણી શકે
- ➔ પારકી આશા સદા નિરાશ - બીજા ઉપર આશા રાખનારી વ્યક્તિ સદા નિરાશ થાય છે
- ➔ પારકી પીડામાં કોણ પડે? - બીજા ની આફત માં કોણ પડે
- ➔ પારકી પંચાતમાં શું કામ પડવું? - બીજા વ્યક્તિ ની વાત માં કારણ વગર નું પડવું
- ➔ પારકી મા જ કાન વિંધે - લોહીનો સંબંધ ન હોય તે વ્યક્તિ જ કષ્ટદાયક કેળવણી આપી શકે છે.
- ➔ પારકી ચેહમાં તે કોણ મરે? - પારકી વ્યક્તિ ની ચિંતા માં કોઈ મરી ન જાય
- ➔ પારકે પૈસે દિવાળી - બીજા ના પૈસે જલસા કરવા
- ➔ પારકે પૈસે પરમાનંદ - બીજા ના પૈસે આનંદ કરવો
- ➔ પારકે ભાણે લાડુ મોટો દેખાય - પોતાની વસ્તુ કરતા બીજાની વસ્તુ હમૈશા સારી લાગે
- ➔ ચીભડાના ચોરને ફાંસીની સજા - નાના ગુણ ની મોટી સજા મળવી
- ➔ ચોર કોટવાલને દંડે - ગુનો કરનાર વ્યક્તિ સામે વળી વ્યક્તિ ને દોષિત જાહેર કરે

- ➔ ચોર પણ ચાર ઘર છોડે - ચોર પણ આજુબાજુ ના ઘર માં ચોરી ના કરે
- ➔ ચોરની દાઢીમાં તણખલું - ગુનેગાર પાસે થી જ ગુણ ની બાતમી મળી રહે
- ➔ ચોરની મા કોઠીમાં મોં ઘાલીને રૂએ - ચોર ના કર્યો નું દુઃખ એની માં ને થાય પણ તેને બધા થી છુપાઈ ને જ રડવું પડે
- ➔ ચોરનું મોં કાળું - ખરાબ કામ કરનાર ની હર્મશા ટીકા થતી હોય છે
- ➔ ચોરને ચાંદરણી દેખાય - ચોર રાત્રી ના સમયે જ જાગે
- ➔ ચોરનો ઘણી કોણ થાય? - ચોર ની માલિકી કોઈ ના લે
- ➔ ચોરને ઘેર ચોર પરોણો - ચોર ના ઘરે ચોર મહેમાન
- ➔ ચોરનો ભાઈ ઘંટીચોર - બધા એક સરખા દોષિત હોય
- ➔ ચોરી પર શીનાજેરી - ચોરી કરવી ને ઉપર થી દાદાગીરી કરવી
- ➔ ચોરના પગ કાચા - ચોર હર્મશા ડરી ને જ ચોરી કરતો હોય છે
- ➔ ઘણીની નજર એક, ચોરની નજર ચાર - વસ્તુ ના મલિક ની નજર એક પર જ હોય છે જ્યારે ચોર ચારેબાજુ નજર રાખતી હોય છે
- ➔ એરણની ચોરી ને સોયનું દાન - ચોરી મોટી વસ્તુ ની કરવી અને દાન નાની વસ્તુ નું કરવું
- ➔ પાપ છાપરે ચડીને પોકાર - ખોટું કાર્ય ક્યારેય પણ છૂપું રહેતું નથી
- ➔ પાપ કરતાં પાછું જોવું - પાપ કરતી સમયે શું થશે તેનો વિચાર કરવો
- ➔ પેટ કરાવે વેઠ - પેટ માટે થઈ ને મહેનત કરવી પડે
- ➔ પાપનાં બડબડિયાં બોલ્યા વગર રહે નહિ - પાપ પ્રકાશ્યા વિના રહી શકે નહિ
- ➔ પાપનો બાપ લોભ - લોભ એ સૌથી મોટું પાપ છે
- ➔ ધર્મ કરતાં ઘાડ પડી - સારું કરવા જતા નુકસાન થવું
- ➔ ધર્મ ઘક્કો - કોઈ ફાયદા વિના નો ઘક્કો થવો
- ➔ ધર્મ નાં ઊંડાં - ધર્મ માં ચુસ્તપણે માનનારા
- ➔ ધર્મ ની વાતમાં ઢીલ નહિ - ધર્મ કરતા ઘાડ પડવી, એટલે કંઈ સારુ કરતા ફસાઈ જવું
- ➔ બકરી કાઢતા ઊંટ પેટું - એટલે કંઈ નાનુ કામ સુધારવા ના ચકકર મા મોટી મુસીબત મા ફસાઈ જવું
- ➔ વાત નુ વતેસર કરવું - એટલે કે નાની વાત ને મોટું સ્વરૂપ આપવું
- ➔ તરસ લાગે ત્યારે કુવો ખોદવો - મતલબ કોઈ પણ કામ પૂર્વ તૈયારી વગર છેલ્લી ઘડીએ કરવું.

- ➔ કાખ મા છોકરો, ને ગામમાં ઢંઢેરો - એટલે કોઈ વસ્તુ પાસે જ હોવા છતા એની ખુબ શોધખોળ કરવી.
- ➔ બળતા માં ઘી હોમવુ - એટલે કે ખરાબ પરિસ્થિતિ ને વધુ ખરાબ બનાવવી.
- ➔ પડ્યા પર પાટુ મારવુ - એટલે કોઈ પેલે થી મુસીબત મા હોય અને એની સાથે વધુ કડકાઈ રાખવી અથવા ગુસ્સો કરવો.
- ➔ દુધ નો દાઝેલો છાશ પણ ફુકી ને પીવે - એટલે કે એક વાર મોટી મુસીબત મા ફસાયેલ વ્યક્તિ બીજી વખત થી જરુર કરતા વધુ સાવચેતી રાખે
- ➔ ગામ હોય ત્યાં ગાંડા હોય - એટલે આખા સારા કે હોશિયાર લોકોના ટોળા મા કોઈક તો તોફાની બારકસ મળી જ આવે
- ➔ પુરૂષાર્થ વિના પ્રારબ્ધ પાંગળુ છે - એટલે કે મહેનત વગર માત્ર નસીબ થી કામ ન થાય

SHIKSHAN SAGAR

(શિક્ષણ સાગર)

એપ્લીકેશન ની વિશેષતા

આ એપ્લીકેશન મુખ્ય ત્રણ વિભાગમાં વહેચવામાં આવી છે .

૧. ટીચર ૨. વિદ્યાર્થી
૩. ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક

ટીચર – ઓનલાઈન હાજરી, MDM હાજરી, SAS ગુજરાત, ગુણોત્સવ પોર્ટલ, જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ, GSHALA લોગીન, આધાર ડાયઝ એન્ટ્રી, શિષ્યવૃત્તિ ઓનલાઈન હાજરી, ખેલ મહાકુંભ એન્ટ્રી, ઈન્સ્પાયર એવોર્ડ એન્ટ્રી, CPF ચેક કરો, ઓનલાઈન PLI – LIC ભરો .

અમારા શિક્ષણ સાગર વોટ્સઅપ ગ્રુપમાં જોઈન થાઓ.

શિક્ષણ સાગર
JOIN GROUP

વિદ્યાર્થી – પાઠ્યપુસ્તક , પાઠ આયોજન , શિક્ષક આવૃત્તિ , સ્વ અધ્યયનપોથી , ઓનલાઈન MCQ , યુનિટ ટેસ્ટ , એકમનું સ્વાધ્યાય , MP3 કાવ્ય , અધ્યયન નિષ્પત્તી , અધ્યયન નિષ્પત્તી આધારિત પ્રશ્નો , સંદર્ભ સાહિત્ય અને આ બધું પાઠ વાઈઝ

ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક – શિક્ષક ઉપયોગી મટેરિયલ્સ , તમારું બનાવેલું મટેરિયલ્સ અમને આપો , તમારે જે મટેરિયલ્સ જોઈએ તે અમને કહો , મૂંઝવણ અને માર્ગદર્શન .

અમારા શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન પ્લે-સ્ટોર માંથી ડાઉનલોડ કરો.

Download
શિક્ષણ સાગર
APPLICATION